

FSTL-konferanse 7. juni 2004

Tema; Pasientservice i praksis –planmessig bruk av farger, møblering og kunst

Runden; cytostatica, lunge, hovedinngang/ekspedisjon, 6. etg./ortopedi

Pasientservice har vært et strategisk satsingsområde for Sykehuset Telemark (ST) over flere år. I dette legger vi bl.a. en helheltlig tenking med bevisst satsing på samspillet mellom omgivelser og mennesker. Mål: En god estetisk sammenheng mellom arkitektur, interiør, kunst og landskapsmessige omgivelser.

Når det gjelder kunstutvelgelse er det utfordrende og vi har vært helt bevisste på å velge kunst som kan bidra til positiv tankeflukt – kunstneriske uttrykk som kan utløse optimisme, håp og glede – fremfor mismot, sorg og savn.

Umulig at alle kan like alt! Målet er at alle skal kunne like noe .

Sykehuset bruker kun etablerte kunstnere. Ved store utsmykninger samarbeider vi med gallerist og vi benytter oss også av interiørkonsulent i forhold til omgivelsene for øvrig.

Vår satsing (pasientservice) først og fremst rettet mot pasienter og pårørende, men vi har en klar arbeidsmiljøgevinst også.

1) Cytostaticapoliklinikk, Moflata:

Bygningen har vært brukt av Skien kommune som sykehjem fra 80-åra. Det ble bygget i den perioden som fylkeskommunene også hadde ansvaret for sykehjemmene i Norge og det forklarer den nære plasseringen til vårt sykehus. Sykehuset har overtatt bygningsmassen – etter å ha hatt en medisinsk sengepost her i flere år. Nå renoveres bygget til full sykehusdrift – med bl.a. luft- og kontaktsmitteisolat. 2. og 3. etg. er i full ombygging.

Det er også planer for uteområdet. Innflytting 1. november.

Deler av 1. etg. ferdig. Cytostaticapoliklinikk flyttet inn rundt nyttår.

Dette er også et godt eksempel på samarbeid med ulike faggrupper og personer. Farger, interiør, tekstiler og kunst er valgt ut i nært samarbeid for å gå hånd i hånd.

Belysning er satt opp i tråd med planene for kunstutsmykningen. Kunstbelysning generelt forberedes allerede på tegningene – etter at møbleringsplanen er fastsatt (eller i samarbeid med brukerne).

På cytostaticapoliklinikken var vi opptatt av at ventesonen ikke skulle oppleves som en korridor, og løste dette ved å

- dele gulvet

- veggen i vest ved sittegruppa er malt i en dypere farge for å markere endring fra korridorfargen

- høy rygg på sofaen og vent mot uteområdet
- bevisst valgt å ikke bruke gardiner for å ”få naturen inn” og fremheve kunsten

Ellers spiller fargen i sofaen (fora form, kinnasand stoff) opp mot epoxy og gull, samt at gulfargen også tas opp i det blå maleriet.

Ved møblering på avdelinger: bruker mye like stoler og gardiner, men forskjelling farge på tekstiler og møbelstoff tilpasset romfunksjon for å oppnå forskjellig uttrykksform.

Hovedutsmykker er kunstneren Johan Fredrik Arntzen fra Bærums Verk med alle sine trearbeider i vestibylen (inkl. i samtalerommet).

Arntzen bruker båtformer mye i sitt kunstneriske uttrykk og har livsreisen som symbolikk. Det er tydelig i vindusutsmykningen som er treskulpturer støpt inn i epoxy. Belysningen er spesielt viktig her ved at vi på kveldstid og i den mørke årstiden får lyseffekten tvers gjennom arbeidet. Arntzen skjærer alle sine arbeider ut av hele tømmerstokker – på frihånd! Båtene er svært tynne og den ene er belagt med gull med ”epoxymenneske” inni og den andre (blå) har en spesiell struktur (håndskjært) inni.

En utfordring ved kunstutsmykking er å finne kunstnere som kler hverandre - det er et svært viktig hensyn å ta.

Forøvrig har vi valgt store abstrakte malerier av Einar Eilertsen og abstrakte litografier av Inger Sitter og Carl Nesjar, samt keramikk av Sølvi Hurlen.

2) Lungeposten:

Nyoppusset og utvidet bl.a. med et svært funksjonelt dagsenter, der pasienter med lungesykdom kommer for å lære å leve med sin sykdom og utvidet dagligstue mot øst – mye lysere og triveligere og langt mer i bruk av pasienter, innflytting før jul.

Overalt på veggflater bruker vi nå lyse farger

- som gir større romfølelse og
- gir et nøytralt bakteppe for kunstutsmykking.

Ønske her fra brukerne om en ”spenstig” møblering. (Lammhults), dagavd. (Albin i Hyssna).

Vi har blitt mer bevisste på helhetstenkning ved ulike oppussing- og vedlikeholds prosjekt - samhandling mellom ulike tekniske fagfolk i Sykehusservice, husøkonom, interiørkonsulent, brukere, kunstansvarlig og gallerist.

Vi har for eksempel sterkt fokus på at stikkontakter, brannskilt og apparatur, oksygenuttak, skilt og lignende blir koordinert under prosjektene, slik at ikke ”de flotteste veggene” blir benyttet til dette, og frigis til utsmykking. Funksjonalitet er selvsagt det viktigste for avd., men det viser seg at slike tekniske forhold med fordel kan samles, slik at vi får ”rene” veggflater i størst mulig grad til utsmykking. Funksjonalitet og estetikk er svært sjeldent motsetninger – men det handler om god planlegging på tidlig tidspunkt.

Hovedutsmykker er Skienskunstneren Meta Nordheim - alle maleriene i stua + ved vaktrommet + på dagsenteret.

For øvrig har vi kunstneren Siri Bjerke representert med maleri og litografier, kunstneren Liv Grønlund med litografier, Svein Narum med keramikk og

og keramikken på dagsenteret er laget av ekteparet Jens (fat) og Karen (mugger) Erland.

3) Utenfor hovedinngangen:

Skulpturene ble førende for hvordan parkarealet skulle utformes – her samarbeidet vi med landskapsarkitekter og kunstneren ved anleggelsen av parkområdet. Dette samarbeidet har fortsatt i hele sykehusets uteområder – Skien, Porsgrunn og Kragerø. Utsmykningen ”Mot lys” av Phillip Dommen vant konkurransen om uteområdet i forbindelse med Vestfløyutbyggingen. Symbolikken er flott – mot lys – mot hjelp – mot håp i sykehuset. Vakker veiviser til hovedinngangen. Skulpturene laget av kalkstein fra et lokalt steinbrudd med lyssatt akrylutforming på toppen. Pga. det vellykkete resultatet har vi også engasjert Phillip Dommen i ettertid med flere skulpturer på sykehusområdene.

4) Hovedvestibyen:

Møbler: Høy sofa for å skille ekspedisjon fra kafeteria og informasjonsdisk med guider fra Røde Kors som følger pasienter til riktig sted. Ekspedisjonen har nå fått en åpen løsning for publikum på dag-/ettermiddagstid (uten glassluka) og er flyttet lenger ut i rommet.

2 integrerte utsmykninger – gulvet (Spiralformer av Solveig Lohne) og ”glasshuset” (Elvas tegning av Annette Kofoed) – for øvrig diverse løs kunst.

5) Ortopedisk 6. etg.

Oppganger i alle ventesoner i etg. – likt møblert, men forskjellige farger. Her er tatt utgangspunkt i kunsten som allerede var på plass.

Alle sengepostene våre i Skien har de siste årene blitt totalrenovert hvor vi bl.a. har bygget inne verandaer, som var lite i bruk, til dagligstuer med godt og funksjonelt resultat.

Interiør og tekstiler går i fargene blått, sort og rødt og som kunstner ble valgt Franz Widerberg.

I all hovedsak har vi ved utsmykking av sengeposter valgt ulike kunstnere – og ulike kunstneriske uttrykk, men 6. etg. er et unntak.

På sengeposter konsentreres utsmykking øverst og nederst i korridor og på pasientrom (1- og 2- mannsrom – ikke 4.mannsrom pga. for mye teknisk utstyr rundt hver seng). Midtre del av posten rundt vaktrommet blir arbeidsområde hvor en samler informasjonsbrosjyrer, diverse traller, utstyr m.v. Dette viser seg å være funksjonelt for brukerne.

Skien, 6. juni 2004

Oddrun Hylland
Husøkonom/interiøransvarlig

Inger Lisbeth Nilssen
Spesialkonsulent – bl.a. kunstutsmykking